

E-aineistojen metatiedot Melindassa - haasteet ja mahdollisuudet

Nina Hyvönen

15.5.2014

Melindan toimintamalli nyt ja tulevaisuudessa

- Melinda on **ensisijaisesti kirjastojen yhteinen kuvailevan metatiedon tuotantoympäristö**
 - Melinda kokoaa **kirjastoaineistojen kuvailevat metatiedot** yhteen paikkaan
 - Melinda tarjoaa metatiedot hyödynnettäviksi yhdestä paikasta
 - järjestelmäriippumaton toimintamalli
 - aineistoriippumaton toimintamalli
-
- ”luettelointitiedoista tässä on kysymys”

Visio ”yksinkertaisesta” tulevaisuudesta?

- hyvälaatuinen ennakotieto (tai kuvailutieto) suoraan kustantajilta/välittäjiltä Melindaan (sekä kotimaasta että ulkomailta)
- ennakotiedon muokkaus kuvailutiedoksi Melindassa

E-aineistojen metatietoihin liittyviä yleisiä haasteita 1

- muuttuvat e-aineistot ja niiden kuvailutiedot
 - eri aineistoja ja paketteja, päällekkäisiä, limittäisiä
 - yksittäisiä e-aineistoja/e-kirjoja
 - kotimaiset vs. ulkomaiset aineistot
 - > erilaiset toimintatavat tarkoituksenmukaisia
 - aineiston käyttöön liittyvien tietojen tarve kasvaa: linkit, lisenssit, käyttöoikeuksien metatiedot
 - DDA - demand driven acquisition
 - aineiston pitkäaikaiskäyttöön liittyvät metatiedot

E-aineistojen metatietoihin liittyviä yleisiä haasteita 2

- DDA uusi toimintamalli > metatietoprosessi vaatii selvitystä, mietittävä, mikä olisi paras tapa toimia ja mihin järjestelmät taipuvat
- käyttöoikeuksien metatietoihin liittyvät kysymykset > MARC 21 tarjoaa joitakin mahdollisuuksia tietojen ilmaisemiseen

Aineistontoimittajilta saatavan kuvailutiedon haasteet

- kuvailutiedon käyttöoikeudet > kuvailutiedon käyttö rajoitettu esim. vain omaan tietokantaan, ei saa muokata yhteistietokannassa tai haravoida yhteiseen asiakasliittymään
- vaihteleva laatu > ei voida aina hyödyntää sellaisenaan
- päällekkäinen kuvailutieto (sama aineisto eri paketeissa/toimittajilla)
- suuret tietomassat, käsittely hankalaa

E-aineistojen metatiedot Melindassa nyt

- tällä hetkellä kirjastoilla vaihtelevia käytäntöjä (ks. [Minttu Hurmeen esitys](#) Kuvailupäivillä 2014)
- lisäksi paljon avoimia kysymyksiä
- tarkoituksenmukaisen toimintatavan/kuvailutavan määrittely lähtee **kirjastojen tarpeista**
- kirjastoilta ”toimeksianto”, esim. KUMEA:lle, jossa sitten yhdessä mietitään, mikä olisi toimiva käytäntö
- KK:ssa työstitään parhaillaan kansallisbibliografiaan kuuluvien e-aineistojen kuvailuprosessia > tavoitteena saada kotimainen e-aineisto kattavammin ja nopeammin Melindaan (esim. julkishallinto) > jatkossa prosessi soveltuvien osin myös muille e-aineistoille?

Kiitos!

nina.hyvonen@helsinki.fi